

Klenovický měsíčník

Zpravodaj obecního úřadu v Klenovicích ze dne 25.3.1995

Informace

Vláda ČR vyhlásila Národní program na ozdravení ovzduší ČR. Obce mají možnost se k tomuto programu přihlásit a zařazení do něho je podmínkou jednak pro získání dotace pro akce investičního charakteru na ozdravení ovzduší, jednak pro občany, kteří si ekologické vytápění pořídí. Z toho důvodu je přílohou tohoto vydání listek, na jehož základě budou občané do žádosti zařazení. Proto Vás žádáme o zodpovědné vyplnění a včasné vrácení (pokud nebude listek odevzdán, nemůže být občan do žádosti zahrnut). Na rub listku uveďte jméno a adresu a nezapomeňte podepsat. V této souvislosti upozorňujeme, že padla možnost plynofikace obce pro naprostý nezájem Jihočeské plynárenské a.s., která přes všechny sliby, které obci dala, dnes na výzvy k realizaci nereaguje. Další jednání se jeví jako zbytečné už vzhledem k časové tísní - žádost o zařazení do uvedeného programu je nutno zpracovat co nejdříve. Protože jednání s JČE probíhají, rozhodlo OZ o elektrifikaci obce (ta je vzhledem ke stavu sítě stejně nutná).

Blíží se jaro (i když podle počasí to tak nevypadá) a co nevidět začnou jarní práce na zahrádkách. Upozorňujeme v této souvislosti občany na vyhlášku obce ze dne 15.3.1991 § 1 odst. 1-3 o zákazu vypalování staré suché trávy. Vyhláška se vztahuje jak na soukromé pozemky tak i na veřejná prostranství. Podle § 1 odst. 3 lze porušení vyhlášky potrestat pokutou až do výše 5 000,-Kč.

Obecní úřad vyhláší sobotu 8.4.1995 dnem jarního úklidu obce. Vyzýváme občany, aby v tomto termínu (nebo i dříve) provedli úklid prostranství v okolí svých nemovitostí (úklid chodníků, vyhrabání travnatých ploch a odstranění veškerého nepořádku, který zůstal po letošní zimě). Tento den se současně uskuteční sběr železného šrotu. Žádáme proto občany, aby sbíraný odpad předem připravili u svých domů.

Upozorňujeme právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání, že termín pro podání daňového přiznání je za rok 1994 do 31.3.1995. Termín pro zaplacení daně z nemovitosti je do 31.5.1995 a do stejného termínu je nutné ObÚ zaplatit zálohu na stočné za 1.pololetí 1995.

ObÚ

Z jednání OZ ze dne 3.3.1995

-OZ schválilo změnu organizačního řádu obce v čl.2, odsr.4 - zvýšení úvazku účetního obce na 0,3

-OZ schválilo mimo rozpočet realizaci investiční akce - zokruhování veřejného vodovodu v západní části obce a odstavení části mezi komunikacemi 2415 a 2423 t.zv. "Vaškova zahrada"

-na základě zprávy starosty s výsledky jednání s Jihočeskou plynárenskou a.s. a JČE rozhodlo OZ v rámci Národního programu na ozdravení ovzduší obec elektrifikovat.

Zápis z jednání včetně usnesení je vyvěšen ve vývěsce ObÚ u prodejny Jednoty.

ObÚ

Řádky z historie obce - pokračování (2.část)

Na úsvitu našich dějin - v dobách feudalismu měl každý svého pána, svoji vrchnost, již byl poddán, musel jí poslouchat, musel pro ni robotovat, odvádět jí dávky a byl jí často vydán na milost a nemilost. První z písemných záznamů, známou vrchností již byly Klenovice poddány můžeme určit teprve na počátku patnáctého století i když je jisté, že Klenovice jí (nebo i někomu jinému) patřily mnohem dříve než říkájí dochované písemné záznamy. Touto vrchností byl klášter v Louňovicích (tehdy se říkalo Luňovice) pod Blaníkem.

Protože tehdy louňovický klášter byl první známou vrchností Klenovic, povězme si o něm něco víc. K jeho založení došlo již roku 1149 a opat Gotšalk do něho uvedl "panny řehole premonstrátorské". Jeptišky a mniši však nemysleli pouze na věci spasení duše, především jim nebyla cizí myšlenka rozhojnění majetku, o čemž svědčí i následující zápis v Bibliotece místních dějepiscův, okres vlašimský, kde se na straně 115 mimo jiné píše i toto:

"Během času podařilo se ke klášteru louňovickému získati sobě znamenitého zboží. Náležela mu místa: městečko Domašín, vsi Znosím, Lhota, Mňovanke, Želichov, Hrzín, Skryšov, Ratměřice, Libíň, Laby, Předbořice, Hrajovice, Rajkovice, Karkule, Křížov, Pravonín, Častrovice, Časlavsko a Lhota Ovesná v okolí, dále Útěchovice, Mašejovice, Mňotice, a Vadčice blíž Červené Řečice a Pelhřimova. Konečně Újezd Nedvědickej obsahující Nedvědice, Debrník, Vastibor, Mokré, Vesce, Zákuzí, Klenovice blíž Soběslavi. Z těchto statků odvedl klášter okolo roku 1400 - 1406 osmdesát kop grošů berní do komory královské".

Tolik výpis z Bibliotéky místních dějepiscův. Každý musí uznat, že z hlediska historie Klenovic jsou v něm fakta skutečně zajímavá. Potvrzují nejen to, že Klenovice patřily klášteru v Louňovicích, ale i to, že byly součástí územního a především hospodářského celku, který nesl

název Újezd Nedvědic. Zapamatujme si ho, neboť se s ním v našem povídání setkáme ještě několikrát. Újezd Nedvědic pojmenovaný samozřejmě podle Nedvědic (kdysi Medvědice), netvořily vždy pouze výše uvedené vesnice, ale jak dosvědčují zápisy z různých dob, patřily k němu i vsi a osady jiné. Avšak Klenovice byly vždy jeho součástí pevnou, v rámci Újezdu Nedvědickeho byly prodávány a kupovány panstvem novým, s tímto újezdem po několik století přecházely z jednoho vrchnostenského područí do druhého.

(pokračování příště)

Pro Klenovický měsíčník podle PhDr. Jaroslava Hojdara připravila
Hana Veselá

Společenská kronika
Životní jubilea v měsíci dubnu 1995
1.4. pan Josef Flíček č.p.100 80.let

Narození
17.3.1995 Nikola Sudová č.p.102

Redakce

PŘIČHAZI JARO...

Březen

Březen příchod jara

Březen je třetí měsíc v našem novodobém kalendáři, ale v dávných časech jím rok začínal. Ve starém Římě byl zasvěcen bohu Martovi, a proto se latinsky nazýval Martius. Tento latinský název převzala v poněkud pozměněné podobě řada evropských států - německy Marz, anglicky March, ruský mart, slovensky marec, lotyšsky marts a pod.

Březen se považuje za první jarní měsíc navzdory známé pranostice "březen za kamna vlezem". Podle lidové tradice mocné síly jarní přírody (bohyně jara - Vesna) svádějí tuhý boj se slábnoucí silou ledové bohyně zimy Morany.

Po 21.březnu - den jarní rovnodennosti - začíná nabývat převahy stále delší den nad krátkí se nocí. Letošní březen by vzhledem k pohyblivému termínu Velikonoc měl být celý podle křesťanské tradice ve znamení velkého velikonočního pústu. Ten trvá od Popeleční středy plných čtyřicet dnů až po Boží hod velikonoční.

V závěru ještě připomenu dva významné březnové svátky - svátek sv.Řehoře a sv.Josefa.

Svátek sv.Řehoře je známý především díky veršované pranostice "na svatého Řehoře čáp letí přes moře, žába hubu otevře a líný sedlák, který neoře" nebo "šelma sedlák jestli neoře" (slovo šelma znamenalo nadávku). Dnes málokdo ví, že sv.Řehoř je patronem školáků.

Druhým velkým březnovým svátkem je svátek sv.Josefa 19.března, který se dodnes slaví jako svátek kolektivní, protože Josef patří k nejrozšířenějším jménům nejenom u nás, ale na celém světě (Josef, José, Giuseppe, Jusuf ap.). Pořádají se josefotské zábavy i poutě. A proto slavte tento nadnárodní svátek i když nejste právě Pepíci, Jozífci, Pepouši, Pepani a vůbec josefotský pronárod - vždyť jsou to Češi.

Něco malého do vaší kuchyně

Celerové lívanečky se sýrem

20 dkg celeru	Jemně nastrouhaný celer a sýr vmíchej do vajec
10 dkg strouhaného sýra	rozšlehaných s mlékem, solí a kořením.
6 vajec	Z těsta tvoř na pánvi malé lívanečky a zvolna
3 žlce mléka	je osmaž po obou stranách dozlatova.
pepř, sůl, muškátový květ	Potří kečupem a podávej s chlebem.
olej na smažení	Dobrou chuť!

B ř e z n o v é

p	Na Lamperta (17.9.) a Řehoře (12.3.) den a noc v jedné míře.
r	Panská láska, ženská chuť a březnové počasí není stálé.
a	Svatý Josef s tváří milou končí zimu plnou.
n	Josefova širočina ničí poslední ledy.
o	Nezapomeň nikdy na to, březnový prach že je zlato.
s	Napadený sníh březnový oseníčku nehoví.
t	Vítr, déšť, sníh a led
i	jako o závod se honí
k	po suchu máš bláto hned
y	zima ku konci se kloní.

Velká noc

Postní doba vždy následovala po bujném blahobytném období masopustu a sloužila jako vážná tělesná i duchovní příprava svátků Velikonoc, kdy se připomíná oběť Ježíše na kříži. Po celou dobu se kdysi nekonaly žádné zábavy, dokonce ani svatby. Lidé se modlili a rozjímali, skromně se oblékali a odřikali se tučných jídel, alkoholu někdy i kouření. Dlouhá postní doba však neznamenal nerozlišený proud času. Určitým způsobem se slavilo šest postních nedělí, z nichž každá měla své jméno a zvyklosti.

První postní neděle - Černá - se nazývala podle černých šatů, které ženy oblékali kvůli nastávajícímu půstu.

Druhá postní neděle - Pražná - protože se jedlo prosté jídlo pražmo, což byly v troubě upravené nezralé obilné klasy nebo vymnutá pražená zrna. My spíše známe polévku praženku.

Třetí postní neděle - Kýchavá - panovalo přesvědčení, že kýchání pročiřšuje hlavu - kdo v tuto neděli třikrát kýchne bude po celý rok zdrav.

Čtvrtá postní neděle - Družebná - přátelé se scházejí, hostí se navzájem, nebo jiný výklad praví, že v tento den chodíval ženich s družbou na návštěvu - podávala se pučálka.

Pátá postní neděle - Smrtná - prováděl a někde se ještě provádí obřad vynášení Smrtky - zimy Morany - nebo naopak přinášení jara, obřad pochází z pohanských dob a je rozšířený v různých variantách po celé Evropě.

Poslední a dnes nejnámější postní nedělí je neděle Květná. Její název pochází od ratolestí, které se ten den světily v chrámech na památku ujezdu Ježíše do Jeruzaléma. U nás zastupovaly palmové ratolesti živoucí větvičky.

Týden od Květné neděle do Božího hodů velikonočního se nazývá pašijový, svatý nebo velký. Patří sem Sazometná středa, kdy se v rámci generálního velikonočního úklidu vymetala kamna, dále Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílá sobota a Boží hod. Tyto slavné velikonoční dny přesahují do měsíce dubna.

Velikonoce

Milióny lidí na naší planetě každoročně slaví svátky Velké noci - Velikonoce. Tyto svátky skrývají v sobě jisté tajemství už tím, že jsou pohyblivé, vypočítávají se podle prastarého lunárního kalendáře. Mnozí z nás s těmito svátky spojují pomlázku na Velikonoční pondělí, ale to je jen jejich zakončení.

Velikonoce jsou u nás vedle Vánoc nejvíce udržované výroční svátky. Je to významný úsek kalendářního cyklu, kdy si křesťané v celém světě připomínají podstatu své víry - umučení a zmrtných vstání Ježíše Krista, božího syna a vykupitele světa. Nicejský koncil v roce 325 stanovil slavení křesťanské Velké noci na první neděli po jarní rovnodennosti. Od 4. století se datuje příprava na velikonoční týden 40ti denním půstem, který se netýkal jen omezení v jídle, ale i ve společenském životě. V evropských zemích se započal dlouhodobý proces kultivování velikonočních obyčejů. Na jedné straně jim dominovala oslava křesťanské legendy zmrtných vstání Ježíše Krista slavená v kostelech a na druhé straně lidové zvyky na oslavu znovuzrození přírody, vítězný nástup jara a proto ne náhodou jsou vajíčka symbolem Velké noci.

Nejdůležitější obřadový čas se váže na Velký týden. Začíná Květnou nedělí a končí Velikonočním pondělím. Každému dni je připisována zvláštní úloha a všechny byly opředeny mnohými zákazy a příkazy. Na Květnou neděli se v celé Evropě světily kočičky nebo zelené větvičky břízy či vrby. Na Zelený čtvrtek, který má všude na světě stejný název, je zvykem připravovat jídlo z první jarní zeleniny (špenát, mladé kopřivy) - název dostal po zelené barvě Olivové hory, kde bylo poslední místo Ježíšova rozjímání. V tento den ve všech kostelech zmlknou zvony a začnou

se ozývají řehtačky. Všeobecně se rozšířilo rčení, že zvony ulétly do Říma a na poledne Bílé soboty se opět navrací. Velký pátek je den Ježíšovy smrti na kříži, den velkého půstu, je to největší svátek křesťanů.

Bílá sobota dostala pojmenování podle bílého šatu novokřesťanů - typická večerní slavnost Vzkříšení. Ji symbolická začíná doba velikonočních hodů. O velikonoční neděli se podává typické jídlo svátků - mazanec značený křížkem, častá a v řadě zemí oblíbená tzv. hlavníčka - jídlo hlavní. O Velikonočním pondělí se dostáváme ke koledě, která se někdy nazývala prostě pomlázka. Po odeznění hlavních významných svátků nastal čas koledování, přání, šlehání, polévání a velikonočních dárků. Za blahodárny akt pomlázky se musí platit - barevnými vejci (kraslicemi). Nejtypičtější barva je červená, čili krásná barva. Odtud pochází i obecně udržovaný název kraslice. Zachovala se řada zajímavých technik zdobení vajec, např. vosková batika, vyškrabování - tzv. rejsky, leptání v kyselém zeli, polepování slámou, papírky, hadříky.

Jsou kraje, kde technika malování vajec dosahuje mistrovských kvalit. Taková malovaná vajíčka jsou vlastně malá umělecká díla. Snad je do takových malých skořápek zaklela i magická odpověď, kterou nejlépe vystihuje veršik na jedné staré kraslici: "Kdo toto vajíčko dostane - sto roků na světě ostane".

Kulturní přílohu připravila Zdena Chadtová

Sladká velikonoční vejce

25 dkg polohrubé mouky
5 dkg cukru
5 dkg másla
1 prášek do pečiva
1 žloutek
2 žlice mléka

Máslový krém

15 dkg másla
7 dkg cukru
1 žloutek
vanilka

Z těsta krájíme kousky, které vlačíme do polévkové žlice a tak dostaneme polovinu vejce. Upečené poloviny vajec slepíme krémem a zdobíme např. čokoládou, bílou i barevnou polevou, lentilkami, zkrátka fantazii se meze nekladou.

Přílohu připravila Zdena Chadtová

Průzkum zájmu o způsob ekologického vytápění

=====

Označte v rámečku křížkem o který způsob vytápění budete mít v budoucnu zájem! Dotazník vyplňte zodpovědně a vraťte nejpozději do soboty 8.4.1995 do kanceláře ObÚ Klenovice nebo paní Differencové v prodejně Jednoty. V případě, že lístek neodevzdáte zbavujete se dobrovolně možnosti být zahrnut do Národního programu na ozdravění ovzduší a tím i možné dotace ze Státního fondu životního prostředí.

- Elektrické vytápění
- Vytápění plynem (nutno zajistit smlouvu na dodávku zkapalněného plynu)
- Vytápění biomasou (kotle na dřevo a jiný odpad s fluidní splováním)
- Solární systém vytápění
- Nemám zájem, zůstanu u vytápění pevnými palivy
- Nemám zájem, mám již ekologické vytápění, uveďte jaké

Před vyplněním si prostudujte informaci v Klenovickém měsíčníku, případné dotazy Vám zodpovíme v úředních hodinách v kanceláři ObÚ.
